

Duben 2020 v Zátocce nosatých opic

V dubnu 2020 měla začít jedna z hlavních událostí tohoto roku – historicky první sčítání všech skupin opic kahau nosatých na území celého Balikpapanského zálivu. Jde o kriticky důležitý projekt vzhledem k plánu na výstavbu nového hlavního města Indonésie na území zálivu. Developeři se sice zavazují, že populace kahau nosatých nebude výstavbou města nijak omezena, nicméně pokud chybí detailní údaje o výskytu těchto opic na území budoucího města, bude velmi snadné jejich existenci popřít. Pandemie Covid-19 sice plány na výstavbu města zbrzdila, stejně tak ale zbrzdila i ochránářské snahy, které se snaží zabránit všem jeho negativním dopadům tohoto developerského megaprojektu. Kvůli pandemii totiž do zálivu nemůže přijet žádný ze zahraničních ani indonéských student z veškerá práce tak stojí na našem místním týmu.

1. Sčítání kahau na řece Riko začíná tréninkem nového týmu

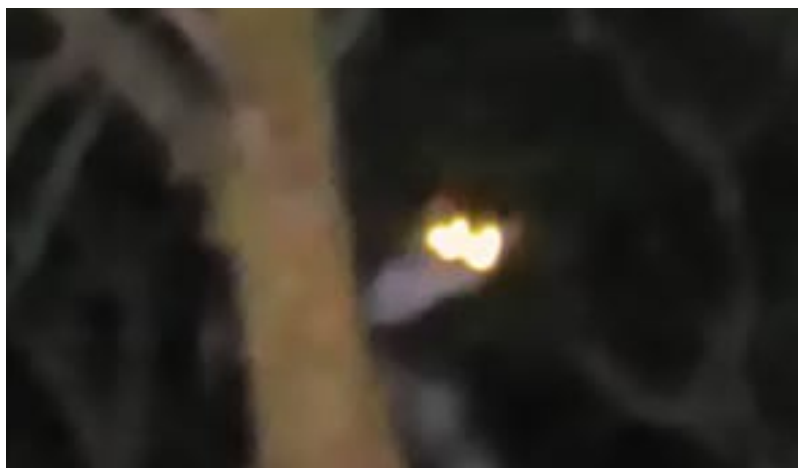

Stanislav Lhota, který byl v Indonésii už na začátku pandemie koronaviru a zůstává zde až do otevření hranic, využívá času k výcviku nového týmu, který se bude po několik následujících měsíců snažit dohledat všechny skupiny kahau nosatých v Balikpapanském zálivu. Do jeho čela se postavil Darman (na fotografii), místní rybář, který s námi spolupracuje už

od roku 2008 a v roce 2017 se účastnil projektu sčítání kahau společně s českým studentem Tadeášem Toulcem. Už první výsledky sčítání kahau v povodí velké řeky Riko, jsou víc než překvapující. Ukazují totiž, že je zdejší populace kahau mnohem početnější, než jak jsme si v minulých 15 letech mysleli na základě hrubších odhadů.

2. Nečekaný objev vzácné kočky plochočelé

Protože sčítání kahau probíhá ve dne i v noci, dává nám příležitost zaznamenat také přítomnost dalších vzácných obyvatel zdejších mangrovů. Největším překvapením se stalo pozorování vzácné malé kočky plochočelé (*Prionailurus planiceps*) přímo v přístavu, ze kterého pravidelně vyjíždíme. Tuto

kočku jsme prozatím v zátoce nosatých opic znali jen ze sladkovodních močálů rezervace Sungai Wain, toto je první pozorování v mangrovech. Bohužel v kritickou chvíli nebyl po ruce fotoaparát a tam máme jen jednu rozmazanou fotografii z chytrého telefonu. Rozhovory s několika místními rybáři však dokládají, že se zde tato kočka vyskytuje pravidelně. Její výskyt sám o sobě je dobrým důvodem pro ochranu rozlehlých mangrovů řeky Riko.

3. Spekulantů s pozemky si rozdělují mangrovy

Během sčítání kahau nosatých projeli Stanislav Lhota a Darman rozlehlé plochy mangrovů, které se nacházejí mimo jádrové území zálivu, které monitorujeme pravidelně každý měsíc. Měli tak možnost zdokumentovat škody na porostech mangrovů, které by při běžném monitoringu snadno unikly pozornosti. Zjištění z povodí řeky Riko jsou znepokojující. Mangrovy zde byly rozděleny průseky asi 10 metrů širokými a 2 km dlouhými. Tímto způsobem si spekulantů s pozemky neoficiálně rozdělují lesy v okolí plánovaného nového hlavního města. Celá záležitost byla nahlášena úřadu pro rybolov a mořské záležitosti a nyní čekáme na jejich reakci.

4. Covid-19 dál záliv chrání před výstavbou hlavního města

Ilustrace nového hlavního města v oblasti Sepaku

Pandemie onemocnění COVID-19 přinesla bezpočet problémů, ale i velkou úlevu. Stala se totiž hlavní překážkou plánovaného projektu přemístění indonéského hlavního města z Jakarty na Východní Kalimantanu. Vrtání vzorků půdy a vykupování pozemků pro výstavbu přehrady Sepaku muselo být odloženo. Přemístění hlavního města představuje hlavní hrozbu pro celý ekosystém zálivu.

Nyní ochránci přírody doufají, že projekt bude zcela zrušen, pokud pandemická krize bude pokračovat. Takové závěry se však hou snadno ukázat jako předčasné, hrozba výstavby hlavního města v Balikpapanském zálivu nadále trvá.

5. Ani Covid-19 nezastavil některé developerské projekty

Výstavba mostu na ostrově Balang

PT Wahana Prima Sejati

Dva velké developerské projekty dál ohrožují ekosystém Balikpapanského zálivu i během pandemie koronaviru. Jak dokládá náš investigativní tým, korporace PT Wahana Prima Sejati i nadále odlesňuje půdu mezi řekami Tempadung a Berenga a provádí nivelaci půdy do výšky dvou metrů za účelem vybudování rafinérie palmového oleje. Stejně tak stále pokračuje i výstavba mostu s dlouhým rozpětím na ostrově Balang, který je již 20 let považovaný za největší riziko pro ekosystém zálivu. Skutečným problémem není most samotný, ale navazující silnice, která otevře přístup k nejcennějším lesům Balikpapanu a protne všechny koridory divoké zvěře mezi chráněným lesem Sungai Wain a pobřežními mangrovy.

6. Diskuse o mořském územním pokračuje díky videokonferencím

Během pandemie zůstává naše kancelář v Balikpapanu uzavřená. Ochranná kampaň však pokračuje z domovů prostřednictvím videokonferencí. Vláda se nehledě k pandemii rozhodla urychlit přípravu územního plánu pro pobřeží malé ostrovy (RZWP-3-K) tak, aby bylo plánování dokončeno do 16. června 2020. Husen Suwarno se postavil do čela kampaně požadující zamítnutí posledního návrhu RZWP-3-K, které upřednostňuje rozvoj

průmyslu a lodní dopravy na úkor živobytí rybářských komunit a ochrany přírody. Hamsuri (na fotografii) mezitím vede druhý tým, který se snaží o diskusi s úředníky i odbornými konzultanty, kteří mají návrh územního plánu ve svých rukou, a snaží se vyjednat jeho změnu. Ačkoli již v listopadu 2019 byla do stávajícího návrhu územního plánu zahrnuta i přírodní rezervace o rozloze 11 km², považujeme tuto plochu za nedostačující a považujeme její rozšíření.